

ایران مهم‌ترین زیستگاه پرندگان مهاجر غرب آسیاست

آسمان امن

میزان

گزارش

راضیه خونیی خبرنگار

می‌دهند سالانه به‌طور متوسط حدود ۱۰.۸ تا ۲ میلیون قطعه پرندۀ وارد کشور ما می‌شوند و در زیستگاه‌های آبی ایران زمستان را می‌گذرانند. تماشای پرندگان مهاجر لذت فراوانی برای همه انسان‌های روی کره زمین دارد. حتی پرندۀ نگرز از تقریحات آرامش بخش به شمار می‌آید. هجوم پرندگان به برخی نقاط می‌تواند مسیر سفر گردشگران را تعیین کند. بنابراین هر سال، دومین شنبه ماه مه در تقویم جهان «روز پرندگان مهاجر» نامگذاری شده است تا شاید انسان‌ها نسبت به این گونه‌های زیبا احساس مسئولیت کرده و میزبانان

بی‌آزاری برای آنان باشند. رویدادی که از سال ۲۰۰۶ با هدف افزایش دانش عمومی و فرهنگسازی در جوامع محلی نسبت به این میهمانان زیبا آغاز شد. امسال شعار «از حشرات محافظت کنیم تا از پرندگان حفاظت کنیم»، بر اهمیت حشرات و حفاظت از آنها به‌عنوان مهم‌ترین منبع غذایی پرندگان تأکید می‌کند.

پژوهش ۵۰ ساله
حسن اکبری با اشاره به انجام پژوهشی روی آمار ۵۰ سال گذشته تاکنون درباره وضعیت پرندگان مهاجر کشوری «ایران» گفت: نتیجه این

ما به‌علاوه یک سری از آبیگرهای داخلی مستقر شده‌اند. به‌گفته اکبری تداوم این وضعیت مطلوب نیازمند رفع سوء مدیریت‌ها در مصرف منابع آبی کشور است. همچنین وزارتخانه‌هایی که باید قنایه تالاب‌ها را بدهند نباید تعلل کنند تا شاهد کاهش میزان مهاجرت پرندگان به کشورمان در سال‌های آینده نباشیم. هرچند که امسال هم به دلیل بارش‌های کم و مهم‌تر گرمایش هوا بخشی از پرندگانی که از سیبری آمدند و به تالاب‌های ما رسیدند در عرصه‌های بالاتر مانند آذربایجان مستقر شدند.

اکبری گفت: اگر دستکاری ما در محیط زیست زیاد نباشد پرندگان با بسیاری از تغییرات خودشان را وفق می‌دهند؛ زیرا قدرت پرواز دارند و می‌توانند مسیرهای طولانی را بروند. مثلاً در بسیاری از مکان‌ها مثل یزد، خراسان جنوبی و اصفهان تالابی وجود نداشته است و به خاطر تصفیه فاضلاب‌ها یک تالاب مصنوعی ایجاد شده است و نزدیک ۱۰ هزار قطعه پرندۀ به آنجا آمدند. پس پرندگان تا حدودی قدرت تغییر زیستگاه خود را دارند ولی این توانایی تا بی‌نهایت نیست.

وی با انتقاد از حجم زیاد سم‌پاشی‌ها برای حفاظت از محصولات زراعی که تأثیر منفی بر جمعیت حشرات می‌گذارد، گفت: حشرات در بقای پرندگان اهمیت فراوانی دارند و این حجم سمپاشی در نهایت پرندگان مهاجر را متضرر می‌کند. چراکه عملاً ترکیب حشرات را در طبیعت تغییر داده و ممکن است بر شرایط زندگی و نحوه تخم‌گذاری و نمو برخی حشرات تأثیر منفی بگذارد.

دقت ارگان‌های متولی مانند وزارت جهادکشاورزی حائز اهمیت است.

از سیبری تا نیل
ایران از حدود ۵۰ سال پیش تاکنون، مانند کشورهای اروپایی سرشماری پرندگان مهاجر را انجام می‌دهد و از اوآخردی و اوایل بهمن هرسال این سرشماری شروع می‌شود. حدوداً ۵ درصد از کل جمعیت پرندگان مهاجر جهان در کشورمان زمستان‌گذرانی می‌کنند. اکبری باتوجه به شرایط اقلیمی نسبتاً خشک کشورمان این عدد را بالا ارزیابی کرد و گفت: ایران تقریباً مهم‌ترین کشور در مسیر پرواز پرندگان از سیبری تا نیل به‌شمار می‌آید. حدود ۱۶ درصد کل پرندگان مهاجر در این مسیر، ایران را برای زمستان‌گذرانی انتخاب می‌کنند. این مهاجران دارای تنوع خوبی هستند. براساس سرشماری‌ها بیش از ۱۶۰ گونه پرندۀ آبیزی و کنارآبیزی در ۴۵۰ سایت را پوشش می‌دهیم و این کار کماکان ادامه دارد.

جمعیت پرندگان مهاجر نشان می‌دهد که فراوانی و تنوع پرندگان وارد شده به کشور باتوجه به محدود شدن منابع آبی در زیستگاه‌های داخلی کشور کم نشده است. اکبری حاشیه ساحل دریای خزر و تالاب‌های مجاور آن را پرجمعیت‌ترین مقصد پرندگان مهاجر خواند و گفت: بخشی دیگر از آنها در آب‌بندان‌ها و تالاب‌های داخلی و برخی در ساحل خلیج فارس مستقر می‌شوند. هرچند که طبق بررسی‌ها مکان استقرار آنها تغییراتی کرده است و بیشتر به سمت دو ساحل اصلی کشور یعنی سواحل خزر و خلیج فارس رفته‌اند. در حالی‌که قبلاً بیشتر در سطح کشور پراکنده می‌شدند.

اکبری با خرسندی گفت: در سال‌های اخیر اتفاق مریک و میرپرندگان مهاجر تکرار نشده است. با اقدامات خوبی که در خلیج گرگان برای بهتر شدن شرایط آبیگری آن انجام شد، دیگر رشد عوامل بیماری‌زا در این محدوده اتفاق نمی‌افتد.

حشرات در بقای پرندگان اهمیت فراوانی دارند و این حجم سمپاشی در نهایت پرندگان مهاجر را متضرر می‌کند

خبر در خبر

ایسا عالیبه چنگیزی، سرپرست اداره حفاظت محیط زیست بهبهان از وقوع آتش‌سوزی در منطقه حفاظت شده «دبیل» در این شهرستان به دلیل سوزاندن بقایای مزارع خبر داد و گفت: به دلیل سخت‌گذر بودن برخی از مناطق کوهستانی، اطفا حریق کند است و هنوز آتش‌سوزی در برخی از مناطق وجود دارد.

ایرنا علی سلماجه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در بازدید از مجتمع پالایشگاهی شهید فهمیده سراجیه قم، گفت: نابودی و تخریب محیط زیست همچون فرونشست زمین و خیزش گرد و غبار در سال‌های طولانی بوجود آمده و بدون تردید جبران آن به ده‌ها سال کار و برنامه‌ریزی نیازمند است.

ایسا مریم جلالی، معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بر لزوم تأسیس دبیرخانه شهر جهانی کلاش در شهرستان مریوان کردستان تأکید کرد و گفت: دستگاه‌های مربوطه برای توسعه و ترویج صنایع دستی منطقه همکاری و همگرایی لازم را داشته باشند.

ایسا داود میرشکار، مدیرکل حفاظت محیط زیست خوزستان با اشاره به آتش‌سوزی ۲۱ اردیبهشت‌ماه در منطقه حفاظت‌شده پارک ملی کرخه اظهار کرد: با تلاش محیط‌بانان پارک ملی کرخه، آتش‌سوزی در منطقه مهار شد و تحت کنترل قرار گرفت.

ایرنا روح‌الله لایق، معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی گفت: «تلبه شکل» برای نخستین بار در آسمان منطقه گیل و سرنانی شهرستان شیروان مشاهده شد.

ایسا علی طهماسبیان، مدیر شهرداری منطقه ۴ همدان درباره احداث پیاده‌راه باباطاهر، با بیان اینکه شهرداری همدان در کنار میراث فرهنگی آماده حفظ تاریخ کهن شهر هگمتانه است، گفت: پیاده‌راه‌سازی خیابان باباطاهر با توجه به حفظ میراث فرهنگی و اهمیت ثبت جهانی هگمتانه پیش می‌بریم و در کنار اداره کل میراث فرهنگی آمادگی حفظ هرگونه آثار تاریخی احتمالی را داریم.

مهر یاور عبیری رئیس، جامعه بوم‌گردی‌های کشور از صاحبان بوم‌گردی‌ها خواست در روز ۳۱ اردیبهشت، روز جهانی تنوع فرهنگی، با لباس محلی خود در سراسر کشور حاضر شوند.

نتایج این مطالعه به وضوح نیاز ایران به اقدامات فوری و اجرای یک سیاست یکپارچه برای مدیریت و توسعه منابع آبی را نشان می‌دهد.

محتمل‌ترین سناریو، کاهش منابع آبی در ایران است.

ایسا محمدحادی ایمانی، استاندار فارس با اشاره به سفر دوم رئیس‌جمهور و دولت سیزدهم به استان فارس، گفت: در این سفر بیش از هزار میلیارد تومان برای حوزه گردشگری فارس به‌تصویب رسید که در سال جاری و سال آینده این اعتبارات را به‌مرور هزینه خواهیم کرد.

ایسا حمزه عشوری، مدیرکل حفاظت محیط زیست استان گیلان با اشاره به ثبت جلوه‌های زیبایی از جولان حیات‌وحش در یکی از زیستگاه‌های استان گیلان، اظهار کرد: با تلاش شبانه‌روزی چند ماهه محیط‌بان پرتلاش یگان حفاظت محیط زیست شهرستان املش تصاویر کم‌نظیری از گونه‌های شاخص و حمایت‌شده پلنگ، خرس، شوکا و مرال در یکی از زیستگاه‌های این شهرستان به ثبت رسید که مشاهده این تصاویر، از غنای تنوع زیستی این استان حکایت دارد.

ایسا سید ابوالقاسم موسوی، رئیس مرکز آموزش محیط زیست و تربیت محیط‌بانان از آغاز دوره جدید آموزش محیط‌بانان ۱۳ نفره از دیروز (۲۲ اردیبهشت) خبر داد.

ایرنا هادی موسوی‌پور، رئیس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان مشهد گفت: سه شکارچی غیرمجاز در این شهرستان دستگیر و با تشکیل پرونده تحویل مقامات قضایی شدند.

مطالعه حدود ۳.۵ درصد از مساحت زمین ایران تحت تأثیر این مشکل قرار دارد و میلیون‌ها نفر و زیرساخت‌های کلیدی مانند فرودگاه‌ها و راه‌آهن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در استان‌هایی مانند تهران، اصفهان، کرمان و خراسان رضوی، بیش از یک چهارم جمعیت در مناطقی زندگی می‌کنند که با خطر فرونشست روبه‌رو است. حتی فرودگاه‌های بین‌المللی تهران، ارومیه، اصفهان و فرودگاه‌های کوچکتر شاه‌رو، گرگان و کرمان در معرض خطر فرونشست قرار دارد. به‌گفته دکتر حق شناس حقیقی، نرخ‌های فرونشست زمین در استان‌هایی مانند کرمان، تهران، فارس و خراسان رضوی بیش از بالاترین نرخ‌های ثبت شده در جهان هستند.

سیاست یکپارچه
دو نویسنده مقاله تأکید می‌کنند: نتایج این مطالعه به وضوح نیاز

بررسی ۶ هزار تصویر ماهواره‌ای از فرونشست در ایران نشان داد بحران در زیرزمین

گروه زیست بوم- کارشناسان بررسی شش هزار تصویر ماهواره‌ای از فرونشست در استان‌های مختلف کشور یادآور شدند که این وضعیت، نیاز به انجام اقدامات فوری و اجرای یک سیاست یکپارچه برای مدیریت و نگهداری هر چه بهتر آب‌های زیرزمینی موجود دارد.

علی سلماجه، رئیس سازمان محیط زیست پیشتر گفته است که نابودی و تخریب محیط زیست همچون فرونشست زمین و خیزش گرد و غبار در سال‌های طولانی وجود آمده و بدون تردید جبران آن به ده‌ها سال کار و برنامه‌ریزی نیازمند است. احمد وحیدی، وزیر کشور نیز با توجه به وضعیت فرونشست‌ها در اصفهان از معاونت عمرانی خواسته است با جدیت پیش از پیش، موضوع را تا حل مسأله پیگیری کند.

دکتر محمد مهدی حیدری، رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با تأکید بر اینکه پدیده فرونشست زمین در همه کشور اتفاق افتاده و تحت شرایط خاصی می‌توان اقدام به ساخت و ساز کرد نیز از اجرای طرح مشترک برای تدوین مقررات فرونشست زمین خبر داده است.

بر اساس مطالعه جدیدی که در مجله معتبر پیشرفت‌های علوم

رسیده بخش‌های گسترده‌ای از ایران تحت تأثیر تبعات منفی از دست دادن آب زیرزمینی و فرونشست زمین قرار گرفته است. این مطالعه توسط محمود حق شناس حقیقی و مهدی معتنق، دو محقق ایرانی از دانشگاه لایپتینس هانوفر و مرکز تحقیقات علوم زمین آلمان با استفاده از پردازش حدود شش هزار تصویر ماهواره سنتینل بین سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ انجام شده است. نویسندگان این مقاله از مشاهدات موجود ماهواره‌ای که برای همگان در دنیا به‌صورت رایگان قابل دسترسی است، استفاده کرده و توانسته‌اند برای اولین بار نقشه جامعی از فرونشست زمین در این ابعاد را برای ایران تهیه کنند. مقایسه این نقشه فرونشست با اطلاعات قابل دسترس زمین‌شناسی و ژئوفیزیک محققان این مقاله را به این نتیجه رسانده که بسیاری از استان‌های ایران در قسمت‌های توسعه یافته یا خطر شدید فرونشست و آسیب جبران‌ناپذیر به مخازن آب زیرزمینی خود مواجه هستند. این مطالعه نشان می‌دهد بعضی سفره‌های آب زیرزمینی در ایران در معرض نابودی کامل قرار دارند و احتمال احیای آنها بسیار دشوار و تقریباً ناممکن شده است.

شکاف ایجاد شده در ساختمان‌های شهری، در شهر دامنه اصفهان

فروچاله در منطقه ایچ در استان فارس